

Δημοκρατικός Συναγερμός

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας

4 Ιουλίου 2002

ΘΕΜΑ: Η πορεία υλοποίησης και εφαρμογής του προγράμματος μηχανογράφησης της λειτουργίας των Δικαστηρίων

Ανάμεσα στα προβλήματα που εντοπίζονται στο χώρο της Δικαιοσύνης κυρίαρχη θέση καταλαμβάνει η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των δικαστικών διαδικασιών και την έκδοση αποφάσεων. **Είναι γεγονός, ότι στη χώρα μας οι δίκες καθυστερούν και το δίκαιο απονέμεται με βραδύτητα όχι μηνών, αλλά ετών.**

Και ασφαλώς, σε αρκετές περιπτώσεις, η απονομή της δικαιοσύνης γίνεται συνώνυμη με την παράταση της αδικίας, υπηρετεί το άδικο, παράγει συνέπειες μείζονος – ακόμη και εθνικής – σημασίας.

Υπάρχουν, λοιπόν, προβλήματα και απαιτούνται πρακτικές λύσεις στο χώρο της Δικαστικής Εξουσίας. Κυρίαρχη θέση μεταξύ των λόγων που προκαλούν την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης των δικαστικών διαδικασιών κατέχει η σωστή οργάνωση του δικαστικού συστήματος. Η ανταπόκριση των Δικαστηρίων στην αποστολή τους επιβάλλει τη αντιμετώπιση των προβλημάτων και προϋποθέτει την λήψη αποτελεσματικών μέτρων.

Η σωστή οργάνωση και λειτουργία των Δικαστηρίων. Σήμερα, σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο, ιδιαίτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα δικαστικά συστήματα είναι σχεδόν παρόμοια. Όσο παράδοξο και αν φαίνεται το δίκαιο, τόσο το ουσιαστικό, όσο και το δικονομικό, παρουσιάζει μια ομοιογένεια, που οφείλεται στην κατά βάση κοινή προέλευσή του. Αυτό ακριβώς έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται περίπου τα ίδια προβλήματα, τα οποία πάντως στη χώρα μας παρουσιάζονται ιδιαίτερα οξυμένα. Ανάμεσα λοιπόν στα προβλήματα του δικαστικού συστήματος – **εκτός από τον εκσυγχρονισμό του συστήματος της απόδειξης των πολιτικών και ποινικών υποθέσεων** – προέχει και η σωστή και αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία των Δικαστηρίων. Γι' αυτό είναι ανάγκη να ληφθούν άμεσα μέτρα, μεταξύ των οποίων:

- **Διαχείριση φακέλων.** Η δημιουργία και διαχείριση των φακέλων και η δημιουργία και διαχείριση μητρώου των υποθέσεων. Η παρακολούθηση της πορείας κάθε υπόθεσης και ο έλεγχος εφαρμογής των διαδικαστικών προθεσμιών κατάθεσης εγγράφων και προώθησης της δικαστικής διαδικασίας.

- **Η μηχανογράφηση όλων των σταδίων κάθε δίκης.** Ο ορθός προγραμματισμός της εκδίκασης των υποθέσεων και των οδηγιών του Δικαστηρίου και η δυνατότητα ομαδοποίησης των υποθέσεων που εκδικάζονται στην ίδια δικάσιμο, θα συμβάλει στην αξιοποίηση του χρόνου των δικαστών και των δικηγόρων.
- **Η επίδοση των εγγράφων.** Ο έλεγχος των προθεσμιών και των αποδεικτικών επίδοσης, ώστε να αποφεύγονται οι συνεχείς αναβολές που οδηγούν πολλές φορές στην όχι έγκαιρη προώθηση υποθέσεων και παραγραφή αδικημάτων.
- **Μηχανογράφηση του σταδίου εκτέλεσης.** Με την μηχανογράφηση όλων των σταδίων και ειδικότερα του σταδίου της εκτέλεσης των αποφάσεων, επιτυγχάνεται συντονισμός και αποτελεσματικότητα στην εκτέλεση των ενταλμάτων και ταχύτερη ικανοποίηση του αποτελέσματος της απόφασης.
- **Τήρηση στατιστικών στοιχείων και παρακολούθηση του επιτελούμενου έργου.**
- **Η μηχανογράφηση των γραφειακών εργασιών.** Με την μηχανογράφηση θα γίνει καλύτερη αξιοποίηση των λειτουργιών υποστήριξης των δικαστηρίων και του δικαστικού έργου, αξιοποίηση του χρόνου εργασίας, ταχύτερη προώθηση των δικαστικών υποθέσεων (σύνταξη ενταλμάτων, πρακτικών, αποφάσεων κ.α.).
- **Μηχανογραφημένη τήρηση των πρακτικών.** Η εξασφάλιση ή δημιουργία μηχανογραφημένου λογισμικού προγράμματος με την χρήση του οποίου θα γίνεται άμεση και ταυτόχρονη καταγραφή των πρακτικών του δικαστηρίου σε μια δίκη θα συμβάλει στην ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων και την καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Στο πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να αξιοποιείται η χρήση της φωνής και των πλήκτρων ενός ειδικού ηλεκτρονικού υπολογιστή, ο οποίος θα αξιοποιεί την ταχύτητα στην καταγραφή των όσων αναφέρονται σε μια δίκη.
- **Η επέκταση της βιβλιοθήκης του δικαστηρίου μέσω του διαδικτύου.**
- **Η δημιουργία ηλεκτρονικής τράπεζας δικαστικών αποφάσεων.** Η δημιουργία προγράμματος διαχείρισης των αποφάσεων του δικαστηρίου, σε πλήρη ανάπτυξη των λογισμικών δυνατοτήτων, θα συμβάλουν στην τήρηση των νομολογιακών αρχών και την καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης.
- **Η δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου πρωτογενούς και δευτερογενούς νομοθεσίας και άλλων αποφάσεων της Δημοκρατίας.** Η πολυνομία που ισχύει στο τόπο μας, και η λογική, πως «όταν αποτυγχάνει η εφαρμογή ενός μέτρου, φταίει απαραίτητα και πρέπει να αλλάξει ο νόμος», οδήγησε στο απaráδεκτο φαινόμενο να υπάρχουν για το ίδιο θέμα διαφορετικές και ενδεχομένως αλληλοσυγκρουόμενες ρυθμίσεις. Με την μηχανογράφηση των καθίσταται ευχερής η εφαρμογή των και ο εντοπισμός αντιφατικών διατάξεων, αποφεύγεται η επανάληψη διατάξεων για το ίδιο θέμα σε διάφορους νόμους και ταυτόχρονα καταγράφονται οι παραλείψεις που καθιστούν νόμους ανενεργούς για πολλά χρόνια.

Η προσπάθεια υλοποίησης αρκετών από τις πιο πάνω εισηγήσεις άρχισε πριν από επτά χρόνια περίπου και μέχρι σήμερα για λόγους που πρέπει να μας επεξηγηθούν καθυστερεί η υλοποίησή τους. Η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του τόπου και αυτό επιβεβαιώνεται και από τις καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Τα βάρη του παρελθόντος και η ταχύτητα του μέλλοντος επιβάλλουν σπουδή και αποφασιστικότητα, υποδεικνύουν καινοτομίες για την διαμόρφωση νέων θεσμών, μηχανισμών και διαδικασιών που θα εκσυγχρονίσουν όχι μόνο το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, αλλά και τα ίδια τα δικαστήρια, από την οργάνωση και την λειτουργία των οποίων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης.

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Βουλευτής Λευκωσίας